

JOGGAL A CIVIL TÁRSADALMÉRT!

Vidék és Budapest

Fókuszban az ügyvédi önkéntesség (pro bono)

Konferencia az ügyvédi önkéntességről (pro bono) – április 4.
Emberi Jogi Mesterkurzus – április 5.

10:00-17:00
9:00-17:00

Helyszín: Hotel Benczúr, 1068 Budapest Benczúr utca 35.

Küldetés - Együttműködés a **Közérdekű jog (Public Interest Law) fejlesztése érdekében**

A PILnet: The Global Network for Public Interest Law-t 1997-ben a new york-i Columbia Egyetemen alapította Prof. Barbara Schatz és Ed Rekosh. A PILnet 2007-től az egyetemtól független, de ahhoz továbbra is több szálon kapcsolódó önálló nemzetközi emberi jogi szervezetként jogi karokkal, civil szervezetekkel, ügyvédi irodákkal és ügyvédi kamarákkal működik együtt világszerte a jogászok társadalmi felelősségvállalásának növelése érdekében.

Ha a közérdekű jog fogalma kapcsán felmerül a kérdés: **ki** határozza meg a közérdeket/közjót és **hogyan** kapcsolódik ehhez a folyamathoz a civil szervezetek és az ügyvédség?

**A normatív jog
túlhangsúlyozása**
– a **pozitív jog**
szigorú értelmezése
(bíróságok)

A szociális felfogás

Az **erős gazdasági szereplők**
érdekei
szemben állnak a közérdekű jogi
igényérvényesítéssel „az
emberek”

**A fejlődéscentrikus felfogás –
Állam és a civil társadalom konfliktusa**

“A közérdekű jog megpróbálja a lyukakat betömni
a jogrendszerünkben.”

Justice Marshall

Következetés: a közélet gyakorlásának tereit kell
kiszélesíteni – a civilek **használják ki** a jog eszközeit!

*”A civil társadalom lényege, hogy civil szervezetek hálózata intézményesített problémamegoldó diskurzust folytat, a már szervezett formában létező **nyilvánosság** kereti között.”*

Jürgen Habermas

“Ki mondja meg mi a közérdek?”

**Az EGT / Norvég Civil Támogatási Alap
Régiós Pro Bono Platformok kialakítása a
Budapesten-kívüli civil társadalom fejlesztésért című pályázata**

A magyar ügyvédség mindig is segítette az rászorulókat jogi szükségleteinek megoldásában ld. „...De a kényszeren túl is ingyenesen gondozza a magyar ügyvédség a szegények ügyeit. Részint jogvédő egyesületek keretében, részint önállóan, egyéni alapon...(1929)”. *

* Dr. Oppler Emil: Az ügyvédkedés művészete, Budapest, Grill Károly Könyvkiadóvállalata, 1929.

Mi a társadalmi felelősségvállalás (CSR)?

A vállalati társadalmi felelősség (CSR) fogalom jelentése, hogy a **vállalatok önkéntesen** szociális és környezeti szempontokat érvényesítenek üzleti tevékenységükben és a partnereikkel fenntartott kapcsolatokban. - Dilemmák

Mi a pro bono?

Ellenszolgáltatás nélkül nyújtott jogi tanácsadás, szolgáltatás egyéneknek, civil szervezeteknek: ügyek melyek mögött **KÖZÉRDEKŰ JOGI CÉL** van. Dilemmák (USA-Európa)

Mi az ingyenes munka?

Amikor az ügyvéd ügyfele **nem tud/akar** fizetni

PROBLÉMAFELVETÉS

civil szervezetek joghoz való hozzáféréseinek környezete

	BUDAPEST + AGGLOMERÁCI Ó	VIDÉK	Budapest/Vidék elérés - FŐ	adat
LAKOSSÁG cca.	2 524 000	7 331 000		<i>KSH 2011</i>
JOGI KAROK lakosságra vetítve	3+1*	5	631 000 / 1 466 200 főre jut egy jogi kar	* Közzolgálati Egyetem
ÜGYVÉDEK SZÁMA lakosságra vetítve	4500	6400	561 / 1145 főre jut 1 ügyvéd	<i>10900 aktív + 1600 szünetel (2014 MÜK)</i>
Civil szervezetek száma lakosságra vetítve	15024	48870	167 / 150 főre jut 1 civil szervezet	<i>KSH 63 895</i>
Civil szervezetek száma ügyvédszámra vetítve	15024	48870	3.3 / 7.6 szervezetre jut 1 ügyvéd	

A civil társadalom joghoz való hozzáféréseinek infrastuktúrája

előzmény	2004 óta	Kb. 2003 óta	2005-6 óta	Változó intenzitású	Változó intenzitású
Szereplők	Kormányhivatal - Ügyvédi Kamara- ügyvéd	Jogi karok mellett: egyetemi oktatók, hallgatók, ügyvédek	Önkéntes ügyvédek (pro bono)	Önkormányzatok, szakszervezetek, kormányablakok, fogyasztóvédelmi egyesületek, iparkamarák, közjegyzők, települési jegyzők,	Civil Információs Centrumok (CIC- ek, korábban CISZOK)
stuktúra	Jogi Segítségnyújtó Szolgálatat (KIMISZ)	Jogklinikák	ügyvédek (a közösségben vs. multi)	ügyvédek	részidős ügyvéd a megyékben
célcsoport	állampolgárok	állampolgár, civil szervezet	állampolgár, civil szervezet	állampolgári szerepek: fogyasztó, tag, munkavállaló, stb.	Civil szervezetek

PROBLÉMAFELVETÉS

civil szervezetek joghoz való hozzáférése /jogi támogatása

	BUDAPEST + AGGLOMERÁCIÓ	VIDÉK	BP/Vidék elérés - FŐ	adatforrás
LAKOSSÁG cca.	2 524 000	7 331 000		<i>KSH 2011</i>
Civil szervezetek száma lakosságra vetítve	15024	48870	167 / 150	<i>KSH 2014 63 895</i>
Jogi karokon működő non-profit jogi jogklinikák száma	0	1		<i>SZTE</i>
Civil szolgáltató házak(CIC) mellett résztudós non-profit ügyvédek száma	1	19	15024 / 2572	<i>Budapesti CIC: Századvég, jogi tartalmak: NIOK, Ökotárs, Civil Support</i>
Akkreditált non- profit jogász ill.	0	0		

- Természetes szövetségeseink fővárosban (2005 óta) és kísérletünk vidéken:
- Megyei Ügyvédi Kamarák és az ügyvédség
- Jogi Karok Jogklinikai kezdeményezései
- Civil Információs Centrumok
- Megyei Önkéntes Központok
- Civil szervezetek és kedvezményezettjeik

Tapasztalatok

- Általános forrásszegénység (civil, ügyvéd)
- A vidéki ügyvédség bevonásának, kamarai projektek, események hiánya
- Ügyvédi irodák mérete (budapesti nagy irodák vs. vidék)
- A középosztály aktivitásának hiánya (vs.USA)
- Jogtudatosság és jogismeret hiánya (legal literacy)
- A jog eszközként való alkalmazása közérdekű célokra – hiányzó gyakorlat – a jog akadály nem lehetőség (legal toolkit)
- A civil szervezetek szervezeti „ jogi fogsága”
- Az **állandóság és kiszámíthatóság hiánya**

**Az EGT / Norvég Civil Támogatási Alap
Régiós Pro Bono Platformok kialakítása a
Budapesten-kívüli civil társadalom fejlesztésért című pályázata**

Eredmények 2014-2016

**Általános szerződési jogi, munkajogi képzések : Szekszárdon, Pécsen, Miskolcon(2x),
Egerben, Szegeden - / 150 résztvevő, több mint 80 civil szervezet, cca. 100 jogi
kérdés megválaszolása**

**Közérdekű jogi képzések joghallgatóknak: 3 alkalom (Pécs, Debrecen (2x): CSR és
Pro bono, cigány gyerekek iskolai elkülönítése, gyermekjogok a valóperben)**

- **Együttműködési megállapodások előmozdítása Szegeden, Miskolcon és Egerben,
Győrött, Pécsen, Debrecenben**
- **Probonougyved.hu megújítása, jogi kisokosok**
- **Országos partnerség kiépítése (jogklinikák, civil szervezetek, ügyvédek)**
- **A pro bono népszerűsítése kamarai vezetés, jogi kari dékánok irányába**

- **Törekvésünkben nem vagyunk egyedül - partnereink:**
- Alliance des Avocats pour les Droits de l'Homme | Franciaország
- Equality and Human Rights Action Centre (ACTEDO) | Románia
- Fundación Aranzadi Lex Nova-Thomson Reuters | Spanyolország
- Fundación Hazloposible | Spanyolország
- LawWorks | Egyesült Királyság
- Nadácia Pontis/Advokáti Pro Bono | Szlovákia
- PILnet: Global Network for Public Interest Law | USA, Egyesült Királyság, Magyarország, Oroszország, Kína és Hong Kong
- Polish Legal Clinics Foundation | Lengyelország
- Pro Bono Aliance | Cseh Köztársaság
- PRO BONO Portugal | Portugália
- Public Interest Law Alliance (PILA) | Írország
- The Public Interest Litigation Support (PILS) Project | Észak-Írország
- ULAF Ukrainian Pro Bono Clearinghouse | Ukrajna

- Köszönöm a figyelmet!

- Honlap: www.probonougyved.hu
- E-mail: Dr. Barabás Tamás
- tbarabas@pilnet.org, pilnet@pilnet.org